

Zadeva C-562/21 PPU**Predlog za sprejetje predhodne odločbe****Datum vložitve:**

14. september 2021

Predložitveno sodišče:

Rechtbank Amsterdam (Nizozemska)

Datum predložitvene odločbe:

14. september 2021

Tožeča stranka:

Openbaar Ministerie

Tožena stranka:

X

C-562/21 PPU – 1

RECHTBANK AMSTERDAM (sodišče v Amsterdamu, Nizozemska)**INTERNATIONALE RECHTSHULPKAMER** (senat za mednarodno
pravno pomoč)**[...] (ni prevedeno) Datum sodne odločbe: 14. september 2021****VMESNA SODBA,**

izdana na predlog, ki ga je officier van justitie (okrožni državni tožilec, Nizozemska) vložil pri tem rechtbank (sodišče) na podlagi člena 23 Overleveringswet (zakon o predaji, v nadaljevanju: OLW). Ta predlog z dne 19. maja 2021 se nanaša med drugim na obravnavo evropskega naloga za prijetje (v nadaljevanju: ENP).

Ta ENP je 6. aprila 2021 izdalo *Regional Court [Sąd Okręgowy] in Lublin* (okrožno sodišče v Lublinu, Poljska) zaradi prijete in predaje osebe

X,

[...] (ni prevedeno) ki je priprta v zavodu za prestajanje kazni zapora Zuid-Oost [...] (ni prevedeno),

v nadaljevanju: zahtevana oseba.

1. Potek postopka

[Potek nacionalnega postopka] [...] (ni prevedeno)

2. Predhodno odločanje

2.1 Pravo, ki se uporablja

Pravo Unije

I. Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina)

Členi 47, prvi in drugi odstavek, 51(1) in 52(3) Listine določajo:

Člen 47

Pravica do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča

Vsakdo, ki so mu kršene pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.

Vsakdo ima pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče. Vsakdo ima možnost svetovanja, obrambe in zastopanja.

Člen 51

Področje uporabe

1. Določbe te listine se uporabljajo za institucije, organe, urade in agencije Unije ob spoštovanju načela subsidiarnosti, za države članice pa samo, ko izvajajo pravo Unije. Zato spoštujejo pravice, upoštevajo načela in spodbujajo njihovo uporabo v skladu s svojimi pristojnostmi in ob spoštovanju meja pristojnosti Unije, ki so ji dodeljene v Pogodbah.

Člen 52

Obseg pravic in načel ter njihova razlaga

[...]

3. Kolikor ta listina vsebuje pravice, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sta vsebina in obseg teh pravic enaka kot vsebina in obseg pravic, ki ju določa navedena konvencija. Ta določba ne preprečuje širšega varstva po pravu Unije.

- II. Okvirni sklep Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijete in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (v nadaljevanju: Okvirni sklep 2002/584/PNZ), UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299/PNZ, UL 2009, L 81, str. 24.

Člena 1(3) in 15(1) Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ določata:

Člen 1

Opredelitev evropskega naloga za prijete in obveznost njegove izvršitve

[...]

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 Pogodbe o Evropski uniji.

Člen 15

Odločitev o predaji

1. Izvršiteni pravosodni organ odloči, v časovnih rokih in pod pogoji, opredeljenimi v tem okvirnem sklepu, ali bo predal prijeto osebo.

Nizozemsko pravo

- III. Overleveringswet (v nadaljevanju: OLW)

Z OLW (zakon z dne 29. aprila 2004, Stb. 2004, št. 195), kakor je bil nazadnje spremenjen z wet van 17 maart 2021 (zakon z dne 17. marca 2021, Stb. 2021, št. 155), se izvaja Okvirni sklep 2002/584/PNZ. Členi 1(g), 11(1), 26(1) in 28, od (1) do (3), OLW v delu, v katerem je to upoštevno, določajo:

Člen 1

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

[...]

g. rechtbank [(sodišče)]: rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu);

[...]

Člen 11

1. Evropskemu nalogu za prijetje se ne ugoti, če po mnenju rechtbank [(sodišče)] obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bo zahtevana oseba po predaji izpostavljena resnični nevarnosti, da bodo kršene njene temeljne pravice, zagotovljene z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Člen 26

1. Rechtbank [(sodišče)] preuči [...] možnost predaje. [...]

Člen 28

1. Rechtbank [(sodišče)] odloči o predaji najpozneje 14 dni po koncu obravnave. Odločba mora biti obrazložena.
2. Če rechtbank [(sodišče)] ugotovi [...], da predaje ni mogoče dovoliti [...], mora v odločbi to predajo zavrniti.
3. V primerih, ki niso naštetih v odstavku 2, rechtbank [(sodišče)] z odločbo dovoli predajo, razen če meni, da na podlagi člena 11(1) evropskega naloga za prijetje ni treba izvršiti.

2.2 Presoja

1. Zahtevana oseba je poljski državljan. Rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu) mora odločiti o izvršitvi evropskega naloga za prijetje (v nadaljevanju: ENP), ki ga je 6. aprila 2021 izdal poljski pravosodni organ zaradi izvršitve kazni zapora v trajanju dveh let. Ta kazen je bila izrečena s pravnomočno sodbo z dne 30. junija 2020 zaradi 1) uporabljenih sil ali grožnje s silo z namenom prisiljenja in 2) grožnje s silo. Zadevna oseba se ni strinjala s svojo predajo Poljski.
2. Rechtbank (sodišče) ne vidi razlogov, ki bi lahko nasprotovali predaji zahtevane osebe, razen pomisleka, na katerega se nanaša vprašanje za predhodno odločanje.
3. Rechtbank (sodišče) je ugotovilo, da so od jeseni 2017 v odreditveni državi članici v zvezi z neodvisnostjo sodstva podane sistemske ali splošne pomanjkljivosti, ki so torej obstajale že ob obsodbi, ki je podlaga obravnavanega ENP. Te pomanjkljivosti so se od jeseni 2017 še okrepile. Zaradi teh pomanjkljivosti obstaja v odreditveni državi članici na splošno resnična nevarnost, da bo kršena bistvena vsebina temeljne pravice do poštenega sojenja, zagotovljene s členom 47, drugi odstavek, Listine, in sicer resnična nevarnost kršitve pravice do neodvisnega sodišča.
4. Te sistemske ali splošne pomanjkljivosti (delno) vplivajo tudi na temeljno pravico do z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča, zagotovljeno s členom 47, drugi

odstavek, Listine. Te pomanjkljivosti izhajajo iz zakona z dne 8. decembra 2017, ki je začel veljati 17. januarja 2018, nanaša pa se na položaj Krajowa Rada Sądownictwa (nacionalni sodni svet, Poljska, v nadaljevanju: KRS) in njegovo vlogo pri imenovanju članov poljskega sodstva.¹ Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče, Poljska, v nadaljevanju: SN) je v resoluciji z dne 23. januarja 2020 v zadevi BSA I-4110–1/20 ugotovilo, da KRS na podlagi zakonodaje, ki je začela veljati leta 2018, ni neodvisen organ, ampak je neposredno podrejen političnim organom, in da ta kršitev neodvisnosti² vodi do pomanjkljivosti v postopku imenovanja sodnikov. V resoluciji je glede sodišč, ki niso SN, navedeno, da sestava senata sodišča v smislu poljskega zakonika o kazenskem postopku ni ustrezna, če je v tej sestavi tudi oseba, imenovana za sodnika na predlog KRS v skladu z zakonodajo, ki je začela veljati leta 2018, če nepravilnost v postopku imenovanja v okoliščinah obravnavane zadeve pripelje do kršitve jamstev neodvisnosti in nepristranskosti v smislu poljske ustave, člena 47 Listine in člena 6 EKČP. Ta ugotovitev se ne uporablja za sodbe, izdane pred resolucijo, ali za sodbe, ki še niso bile izdane, v postopkih, ki so že potekali pred senatom ob sprejetju resolucije.³ Rechtbank (sodišče) se je v drugi zadevi z zvezi z ENP po uradni dolžnosti seznanilo s seznamom z dne 25. januarja 2020, ki zajema imena 384 sodnikov, imenovanih na predlog KRS v skladu zakonodajo, ki je začela veljati leta 2018.⁴ Verjetno je, da se je število teh imenovanj sčasoma le še povečalo.

Obstaja torej resnična nevarnost, da je pri sojenju zahtevani osebi, ki se predaja Poljski zaradi izvršitve kazni zavora ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti, sodeloval eden ali več sodnikov, imenovanih na podlagi zakonodaje, ki je začela veljati leta 2018 na predlog KRS.

- 5 Drugače kot pri zahtevani osebi, katere predaja Poljski se zahteva zaradi kazenskega pregona, je pri zahtevani osebi, katere predaja Poljski se zahteva zaradi izvršitve kazni zavora ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti, dejansko mogoče ugotoviti, kateri sodniki v odreditveni državi članici so sodelovali pri sojenju tej osebi. Enako kot zahtevana oseba, katere predaja Poljski se zahteva zaradi kazenskega pregona, tudi zahtevana oseba, katere predaja Poljski se

¹ *Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.*

² Glej sodbo Sodišča z dne 15. julija 2021, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596 (Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), točka 108 („Ugotoviti pa je treba, da elementi, opisani v točkah od 104 do 107 te sodbe, lahko povzročijo legitimne dvome v zvezi z neodvisnostjo KRS in njegovo vlogo v postopku imenovanja, kot je postopek, v katerem so bili imenovani člani disciplinskega senata.“) in točka 110 („Ti elementi, obravnavani v okviru celovite analize, ki vključuje pomembno vlogo KRS pri imenovanju članov disciplinskega senata oziroma, kot izhaja iz točke 108 te sodbe, [...]“).

³ Na spletni strani SN je na voljo angleški prevod resolucije: http://www.sn.pl/aktualnosci/SiteAssets/Lists/Wvdarzenia/AllItems/BSA%20I-4110-1_20_English.pdf.

⁴ Vir: <https://oko.press/lista-dla-obywateli-384-sedziow-zarekomendowanvch-przez-neo-krs/>.

zahteva zaradi izvršitve kazni zapora ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti, od 14. februarja 2020 ne more učinkovito izpodbijati veljavnosti imenovanja sodnika ali zakonitosti izvajanja njegove sodniške funkcije. Poljska sodišča na podlagi zakonodaje, ki je začela veljati 14. februarja 2020,⁵ take obrambe ne morejo preučiti.⁶

- 6 Rechtbank (sodišče) na podlagi tega, kar je ugotovilo v točkah 4 in 5, ne more nedvomno skleniti, da v primeru predaje odreditveni državi članici obstaja (splošna ali posamična) resnična nevarnost, da bo predana oseba izpostavljena dokončni kršitvi pravice do z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča že zato, ker ni jasno, kateri preizkus mora uporabiti pri presoji, ali je bila ta pravica že kršena. V zvezi s tem je upoštevno tudi to, da Evropsko sodišče za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP) meni, da je pravica do z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča, kot je zagotovljena s členom 6 EKČP, pravica „stand-alone“, ki pa je kljub temu zelo tesno povezana z jamstvi neodvisnosti in nepristranskosti. ESČP pri presoji, ali nepravilnosti pri imenovanju sodnika pomenijo kršitev te pravice, uporablja tristopenjski preizkus.⁷ Ni jasno, ali je treba ta preizkus uporabiti tudi v nadnacionalnem okviru odločbe o predaji zaradi izvršitve kazni zapora ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti.
- 7 Irsko Supreme Court (vrhovno sodišče) je z odločbo z dne 30. julija 2021 postavilo vprašanja za predhodno odločanje. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) prejelo 3. avgusta 2021, se pri Sodišču vodi kot zadeva C-480/21 (Minister for Justice and Equality). Vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo Supreme Court (vrhovno sodišče), se glede na njihovo besedilo nanašajo na ENP, izdan zaradi *kazenskega pregona*, čeprav se eden od ENP, o katerem poteka postopek pred irskimi sodišči, nanaša na izvršitev kazni zapora. Tudi obravnavani ENP je namenjen izvršitvi kazni zapora. Pravnomočna obsodba, na podlagi katere je bil izdan ta ENP, je bila izdana po 14. februarju 2020. Čeprav v takem primeru zahtevana oseba lahko ugotovi, kateri sodniki so odločali v njeni kazenski zadevi, in čeprav se torej tak primer v tem smislu razlikuje od zadeve, v kateri gre za kazenski pregon, tudi v zadevi, v kateri gre za izvršitev in v kateri je bila pravnomočna obsodba izrečena po 14. februarju 2020, na Poljskem ne obstaja učinkovito pravno sredstvo zoper morebitno kršitev pravice do z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča. S tem se postavlja vprašanje, kateri preizkus mora uporabiti izvršitveni pravosodni organ, ki mora odločiti o izvršitvi ENP, namenjenega izvršitvi kazni zapora ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti, pri

⁵ Amendments to the laws on the judiciary, med drugim *Act on the organization of the common courts*, *Act on the supreme court* in *Act on the National Council of the Judiciary*.

⁶ Člen 26(3).

⁷ Glej sodbi ESČP (veliki senat) z dne 1. decembra 2020, ECLI:CE:ECHR:2020:1201JUD002637418 (Guðmundur Andri Ástráðsson/Islandija), točke od 243 do 252, in z dne 22. julija 2021, ECLI:CE:ECHR:2021:0722JUD004344719 (Reczkowicz/Poljska), točke od 221 do 224.

preuĉitvi, ali je bila v odreditveni drŹavi ĉlanici krŹena pravica do z zakonom predhodno ustanovljenega sodiŹŹa.

- 8 Odgovor na to vpraŹanje ni „clair“ in ne izhaja nujno iz predhodne sodne prakse SodiŹŹa.
- 9 Rechtbank (sodiŹŹe) bo zato SodiŹŹu predloŹilo to vpraŹanje za predhodno odloĉanje:

[Glej toĉko 4] [...] (ni prevedeno)

2.3 Predlog za obravnavo po nujnem postopku

- 10 Rechtbank (sodiŹŹe) meni, da je zaŹelen hiter odgovor na vpraŹanje. Na Nizozemskem pomenijo ENP, ki jih izdajo poljski pravosodni organi, velik del celotnega pripada izvrŹitvenega pravosodnega organa.⁸
- 11 Rechtbank (sodiŹŹe) SodiŹŹu predlaga, naj ta predlog za sprejetje predhodne odloĉbe na podlagi ĉlena 267, ĉetrti odstavek, Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljevanju: PDEU) obravnava po nujnem postopku, kot je doloĉeno v ĉlenu 107 Poslovnika.
- 12 VpraŹanje za predhodno odloĉanje se nanaŹa na podroĉje iz naslova V tretjega dela PDEU. Zahtevana oseba je zdaj na Nizozemskem v priporu zaradi predaje. Rechtbank (sodiŹŹe) ne more odloĉiti o predaji, dokler SodiŹŹe ne bo odgovorilo na vpraŹanja za predhodno odloĉanje. Zato bo hiter odgovor SodiŹŹa na vpraŹanje za predhodno odloĉanje neposredno in odloĉilno vplival na trajanje pripora, katerega namen je predaja zahtevane osebe.

3. Sklepne ugotovitve

Ponovno je treba odpreti obravnavo, da se SodiŹŹu Evropske unije postavi vpraŹanje za predhodno odloĉanje.

4. Sklep

POZIVA SodiŹŹe Evropske unije, naj odgovori na to vpraŹanje:

Kateri preizkus mora uporabiti izvrŹitveni pravosodni organ, ki mora odloĉiti o izvrŹitvi EPN, namenjenega izvrŹitvi pravnomoĉno izreĉene kazni

⁸ V skladu z najnovejŹimi statistiĉnimi podatki, ki so na voljo, in sicer podatki za leto 2019, je Nizozemska v tem letu prejela 1077 ENP, od tega 379 s Poljske. Vir: Openbaar Ministerie, Internationaal Rechtshulpcentrum Amsterdam, *Jaarrapportage Europees aanhoudingsbevel 2019*, str. 9.

zapora ali ukrepa, ki vključuje odvzem prostosti, pri preučitvi, ali je bila v odreditveni državi članici pri sojenju, ki je vodilo do obsodbe, kršena pravica do z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča, če v tej državi članici ni bilo na voljo učinkovitega pravnega sredstva zoper morebitno kršitev te pravice?

[sklepne postopkovne navedbe in podpisi] [...] **(ni prevedeno)**

DELOVNI DOKUMENT